

UCHWAŁA NR LI/438/2022
RADY MIEJSKIEJ W KRZYŻU WIELKOPOLSKIM

z dnia 29 grudnia 2022 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Krzyż Wielkopolski na lata 2023-2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.), art. 4[1] ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 1119 ze zm.) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2015 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 poz. 2050 ze zm.) Rada Miejska w Krzyżu Wielkopolskim uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Krzyż Wielkopolski na lata 2023-2026 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Krzyża Wielkopolskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Jarosław Libera

Uzasadnienie

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w 1996r. wprowadziła obowiązek realizacji Gminnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ustawa w artykule 41 stanowi, że prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i dopalaczy należy do zadań własnych gminy. Realizując gminny program należy bezwzględnie przestrzegać ustawowego wymogu, aby każde zadanie, które zostanie wpisane do gminnego programu miało związek z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w rozumieniu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, przeciwdziałaniu narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, ponieważ tylko na takie zadania mogą zostać wydatkowane środki z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i pochodzące z tzw. "Małpkowego". Uchwalenie programu należy do wyłącznej kompetencji Rady Miejskiej i stanowi podstawę realizacji powyższych zadań.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA GMINY KRZYŻ WIELKOPOLSKI
NA LATA 2023 - 2026**

GRUDZIEŃ 2022 ROKU

Wprowadzenie

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożycia tych napojów, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, oddziaływania na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielania pomocy ich rodzinom. Alkohol jest legalnym towarem rynkowym i powoduje określone szkody społeczne, ekonomiczne i zdrowotne zwłaszcza spożywany w nadmiernych ilościach. Alkohol jest przedmiotem zainteresowania ustawodawcy, który przez regulacje prawne wpływa na minimalizowanie powstawania szkód.

Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii również wymienia katalog zadań, za realizację których odpowiedzialna staje się gmina. Skupiają się one wokół szeroko rozumianej pomocy osobą uzależnionym i zagrożonym uzależnieniem oraz ich rodzinom, a także profilaktyce adresowanej do różnych grup wiekowych, zwłaszcza dzieci i młodzieży. Realizacja tych zadań odbywa się na podstawie jednego programu uchwalanego na okres nie dłuższy, niż 4 lata. W roku 2023 w Gminie Krzyż Wielkopolski realizacja postulatów ww. ustaw odbywać się będzie na podstawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Krzyż Wielkopolski na lata 2023 - 2026.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 – 2026 stanowi lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu, używania narkotyków, dopalaczy a także uzależnień behawioralnych (np. hazard, uzależnienie od Internetu) . W programie uwzględnia się cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, zażywania dopalaczy oraz uzależnień behawioralnych, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Głównym źródłem pozyskania środków finansowych na realizację wskazanych zadań własnych gminy w zakresie przeciwdziałania problemom uzależnień od alkoholu, narkotyków, dopalaczy i behawioralnym jest tzw. fundusz alkoholowy, czyli dochód gminy pochodzący z opłat za korzystanie z zezwoleń na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych, który nie może być przeznaczony na inne cele. Oznacza to, że środki pochodzące z tych opłat, są ściśle powiązane z realizacją gminnego programu i nie mogą być przeznaczone na inne, nie związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi, narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym zadania. Ponadto od 1 stycznia 2021 roku sprzedawcy napojów alkoholowych są zobligowani do odprowadzania opłaty od tzw. małek. Połowa wpływów z tego tytułu trafia do NFZ, połowa do gmin na edukację, profilaktykę i zwalczanie skutków uzależnień.

Zadania przewidziane do realizacji, zapisane w poniższym programie są kontynuacją działalności prowadzonej w latach ubiegłych. Doświadczenia zdobyte podczas dotychczasowej realizacji oraz przeprowadzona w połowie 2019 roku diagnoza zagrożeń lokalnych w Gminie Krzyż Wielkopolski pozwalają na dokładniejsze dostosowanie podejmowanych działań do potrzeb społeczności lokalnej.

Skuteczna realizacja tego Programu opiera się na współpracy z poniżej wymienionymi instytucjami:

- ✓ Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Krzyżu Wielkopolskim,
- ✓ Policją,
- ✓ Kuratorami sądowymi,
- ✓ Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Krzyżu Wielkopolskim,
- ✓ Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- ✓ Punktem Informacyjno- Konsultacyjny dla osób z problemami alkoholowymi i członków ich rodzin,
- ✓ Szkołami z terenu Gminy Krzyż Wielkopolski,
- ✓ Przychodniami lekarskimi.

I. Diagnoza problemów uzależnień w gminie Krzyż Wielkopolski

W połowie 2019 roku zlecono firmie zewnętrznej przeprowadzenie diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Krzyż Wielkopolski. W celu jej przeprowadzenia wykonano **badanie ankietowe**, które objęło cztery wybrane grupy mieszkańców: uczniów szkoły podstawowej, uczniów szkoły ponadpodstawowej, dorosłych mieszkańców gminy oraz sprzedawców w punktach sprzedaży alkoholu. Łącznie w badaniu wzięło udział 614 osób. Liczbowy rozkład poszczególnych grup przedstawia tabela poniżej.

Uczniowie Szkoły Podstawowej	Uczniowie Szkoły Ponadpodstawowej	Dorośli mieszkańcy miasta Krzyż Wielkopolski	Sprzedawcy (punkty sprzedaży alkoholu)
332	122	150	10

Celem przeprowadzonych badań była przede wszystkim analiza wybranych problemów społecznych, takich jak:

- problem spożywania alkoholu zarówno przez dorosłych jak i młodzież, dostępność produktów alkoholowych na terenie gminy,
- problem przyjmowania narkotyków przez młodzież jak również ich dostępność na terenie miasta i gminy, opinie i postawy wobec substancji psychoaktywnych,
- zjawisko przemocy w rodzinie, postawy i opinie względem tego problemu

Poruszona została także kwestia wiedzy odnośnie działań profilaktycznych dotyczących problemu alkoholowego, prowadzonych na terenie gminy. Aby analiza ta była bardziej miarodajna, badaniem objęto różne grupy wiekowe respondentów. Analiza i interpretacja danych pozwoliła na sformułowanie wniosków oraz rekomendacji względem planowanych przyszłych działań profilaktycznych na terenie Gminy Krzyż Wielkopolski.

W podsumowaniu badań przeprowadzonych na terenie Gminy Krzyż Wielkopolski można wyróżnić kilka głównych problemów, jakie pojawiły się w wypowiedziach mieszkańców. Na podstawie otrzymanych wyników zostaną również podkreślone najważniejsze kwestie, wymagające szczególnej uwagi ze strony władz samorządowych.

1. Analizując otrzymane wyniki badań, przeprowadzone wśród młodych mieszkańców miasta można wnioskować, że najważniejszy zdaje się być problem picia alkoholu – 33% uczniów szkoły podstawowej i aż 89 licealistów deklaruje, że inicjację alkoholową ma już za sobą. Co się z tym zapewne wiąże, duża część badanej młodzieży (49% uczniów szkoły podstawowej, 30% uczniów szkoły ponadpodstawowej) jest zdania, że picie piwa jest mniej groźne niż napojów wysokoprocentowych. Dodatkowo zarówno wśród uczniów szkoły podstawowej jak i starszej młodzieży są osoby deklarujące picie bieżące, a także przyznające się do incydentów upijania się. Jest to alarmujący sygnał dla władz lokalnych, który powinien skutkować podjęciem działań z zakresu profilaktyki wśród młodzieży.
2. Szczególną uwagę trzeba też zwrócić na fakt, iż część młodych respondentów deklaruje, że po raz pierwszy alkohol pili z rodzicami – takiej odpowiedzi udzieliło 34% uczniów szkoły podstawowej i 14% starszej młodzieży (uczniowie, którzy wcześniej deklarowali inicjację alkoholową). Można zatem mówić o pewnym przyzwoleniu dorosłych na picie wśród młodzieży. Dlatego ważne zdaje się być skierowanie działań edukacyjnych także w stronę dorosłych mieszkańców miasta, ponieważ żadne działania profilaktyczne nie przyniosą zamierzonych rezultatów, jeśli podstawowa instytucja profilaktyczna jaką są rodzice będzie dawała przyzwolenie na zachowania ryzykowne wśród młodych ludzi.
3. Z kolei licealiści po raz pierwszy sięgają po alkohol zazwyczaj w towarzystwie rówieśników - 60% udzieliło takiej odpowiedzi. Istotne są również powody sięgania po alkohol przez młodzież, ponieważ największa część respondentów jako powód podaje chęć dopasowania się do kolegów – 62% uczniów szkoły podstawowej i 61% starszych uczniów jest takiego zdania, dlatego ważne, aby

w działaniach profilaktycznych uwzględnić także nabywanie umiejętności psychospołecznych, jak np. asertywność, radzenie sobie z presją grupy. Alkohol jest także przez młodych ludzi traktowany jako sposób na dobrą zabawę (42% uczniów szkoły podstawowej i 76% uczniów szkoły ponadpodstawowej wyraziło taką opinię), dlatego ważne jest by wyczulić rodziców i innych dorosłych na to w jaki sposób młodzież spędza czas wolny.

4. Problem wśród młodych mieszkańców gminy, szczególnie wśród starszej młodzieży stanowią także inne substancje psychoaktywne. Do palenia papierosów przyznaje się 23% uczniów szkoły podstawowej i 57% starszych uczniów. Co jeszcze bardziej niepokojące, w starszej grupie respondentów 22% przyznało, że miało kontakt z narkotykami, podobnie jak 4% uczniów szkoły podstawowej. Dodatkowo młodzi ludzie przyznają, że znają w swoim otoczeniu osoby, które „biorą” narkotyki i to zarówno uczniowie szkoły podstawowej, jak i starsi uczniowie udzielali takich odpowiedzi. Nasuwa się zatem potrzeba informowania ich o niebezpieczeństwach jakie wiążą się z choćby jednorazowym zażywaniem narkotyków (zwłaszcza jeśli mowa o nadal „popularnych” wśród młodzieży dopalaczach), pić alkoholu czy paleniem papierosów.
5. Potrzebę edukacji potęguje fakt, że część osób dorosłych pytana o poziom własnej wiedzy na temat narkotyków ocenia ją jako wystarczającą (76% respondentów udzieliło takiej odpowiedzi), jednocześnie twierdząc, że używanie narkotyków nie jest niebezpieczne, jeśli zdarza się rzadko – tak twierdzi 4% badanych. Może to sugerować, że działania profilaktyczne muszą mieć bardziej kompleksowy charakter i obejmować wszystkie grupy mieszkańców miasta, zwłaszcza rodziców. Bardzo ważne, by zachęcać rodziców do rozmów na temat uzależnień z młodzieżą. Tym bardziej, że młodzież oceniając swój poziom wiedzy, stwierdziła w większości, że jest ona niewystarczająca – 63% uczniów szkoły podstawowej i 60% uczniów szkoły ponadpodstawowej.
6. Godna podkreślenia jest postawa dorosłych mieszkańców miasta wobec zachowań przemocowych. Mieszkańcy dość zgodnie zadeklarowali, że stosowanie kar fizycznych nie jest dobrą metodą wychowawczą – 74% respondentów jest tego zdania. Ważne, by wzmacniać taką postawę, a jednocześnie nadal nie ustawać w trudzie edukowania mieszkańców miasta. Tym bardziej, że napytanie czy znają w swoim otoczeniu osobę doznającą przemocy ze strony najbliższych, 28% udzieliło twierdzącej odpowiedzi. To ważny sygnał dla osób zajmujących się na

terenie gminy profilaktyką, by informować mieszkańców o nowelizacjach prawnych odnośnie przemocy, sposobach reagowania i możliwościach pomocy pokrzywdzonym.

7. Dorośli mieszkańcy Gminy Krzyż Wielkopolski jako jedne z najważniejszych problemów w środowisku lokalnym wskazali alkoholizm, narkotyki/dopalacze oraz picie alkoholu przez młodzież. Warto zwrócić na to uwagę lokalnych władz. Mieszkańcy oczekują działań mających na celu ograniczenie problemów alkoholowych (66% wyraziło taką opinię), a jednocześnie 74% dorosłych mieszkańców nie wie jakie działania podejmują lokalne władze, by wyeliminować ten problem.
8. Istotne jest także zwrócenie uwagi na sprzedaż alkoholu na terenie gminy oraz zaostrzenie kontroli sprzedaży. Sami sprzedawcy twierdzą, że sprawdzają dokument tożsamości, chociaż są osoby, które wiedzą o przypadkach sprzedaży alkoholu osobie nieletniej. Natomiast 5% uczniów szkoły podstawowej i połowa starszej młodzieży deklaruje, że samodzielnie kupiło alkohol. Dodatkowo sprzedawcy przyznają, że dochodzi do sytuacji picia alkoholu w obrębie ich punktów. Należy niezwłocznie podjąć kroki ograniczenia wymienionych sytuacji, zwłaszcza, że są one niezgodne z obowiązującymi przepisami. W tym miejscu należy także dodać opinię dorosłych gminy miasta, którzy są zdania, że w ich najbliższej okolicy na przestrzeni ostatnich 10 lat można zaobserwować wzrost picia alkoholu.

Podsumowując, w prowadzeniu działań profilaktycznych na terenie Gminy Krzyż Wielkopolski tak samo istotne wydają się być strategie oparte na przekazywaniu rzetelnej, adekwatnej do odbiorców wiedzy, a także te, oparte na rozwoju umiejętności psychospołecznych jak np. asertywność, poczucie własnej wartości. Nie należy zapominać, że tymi odbiorcami nie mogą być tylko dzieci i młodzież, ale także istnieje silna potrzeba zaangażowania rodziców, nauczycieli, pedagogów. Tylko holistyczne podejście do działań profilaktycznych może przynieść zamierzone efekty. Nie należy zapominać także o kontroli punktów sprzedaży oraz przekazywaniu wiedzy osobom, które dysponują alkoholem na terenie gminy. Bardzo ważne by znały one i przestrzegały obowiązujących przepisów.

Informacji o skali problemów uzależnień dostarczają także dane Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzyżu Wielkopolskim, Komisariatu Policji, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy rodzinie i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej uzyskano następujące dane:

	2020 rok	2021	2022*
Liczba rodzin objętych pomocą społeczną	357	335	256
Liczba rodzin z problemem alkoholowym objętych pomocą	15	15	19

*Stan na dzień 30.11.2022 roku

Rodzinom tym udzielono pomocy w postaci zasiłków okresowych, celowych, pomocy w naturze oraz pomocy w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Komisariat Policji w Krzyżu Wielkopolskim zanotował następujące zdarzenia:

	2020 rok	2021 rok	2022 rok*
Postępowania z art. 207 kk –	16	12	6
Liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia w tym sprawcy awantur domowych	59	51	42
Liczba założonych Niebieskich Kart	21	31	34

*Stan na dzień 30.11.2022 roku

Z Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie otrzymano dane:

	2020 rok	2021 rok	2022 rok*
Liczba Niebieskich Kart, które wpłynęły do ZI, w tym:	26	32	35
Liczba rodzin z dziećmi	14	14	17

*Stan na dzień 30.11.2022 roku

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

	2020 rok	2021 rok	2022 rok*
Liczba wniosków o wszczęcie postępowania wobec osób, co do których istnieje podejrzenie nauzywania alkoholu	15	15	17
Liczba przeprowadzonych rozmów motywujących do podjęcia leczenia	17	27	34

*Stan na dzień 30.11.2022 roku

Z Punktu Konsultacyjnego w Krzyżu Wlkp. uzyskano następujące informacje:

	2020 rok	2021 rok	2022 rok*
Liczba porad dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, ofiar przemocy domowej korzystających z usług Punktu Konsultacyjnego (psycholog, terapeuta, psycholog rodzinny, przewodnicząca GKRPA)	258	432	307

*Stan na dzień 30.11.2022 r.

W ramach konsultacji podejmowano działania mające na celu:

- ✓ motywowanie do leczenia,
- ✓ informowanie o możliwościach podjęcia leczenia w placówkach odwykowych,
- ✓ udzielanie wsparcia po odbytych leczeniu,
- ✓ rozpoznanie w trakcie rozmowy zjawiska przemocy domowej, a co za tym idzie udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach powstrzymywania przemocy,
- ✓ udostępnianie materiałów edukacyjnych i informacyjnych.

W Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym przy ul. Poznańskiej 53 odbywają się systematycznie spotkania grupy AA.

Biorąc pod uwagę aktualne problemy społeczne w Gminie Krzyż Wielkopolski na szczególną uwagę w realizacji programu zasługuje działalność profilaktyczna, szczególnie wśród dzieci i młodzieży oraz współpraca z lokalnymi sprzedawcami napojów alkoholowych na terenie gminy. Działania podejmowane w ramach niniejszego programu mają na celu zmniejszenie różnorodnych problemów spowodowanych przez alkohol, narkotyki i uzależnienia behawioralne w całej społeczności lokalnej, a nie tylko w grupie podwyższonego ryzyka. Ze względu na to, że Gmina Krzyż Wielkopolski jest małą gminą, na terenie której brak jest ośrodka leczenia odwykowego, poradni terapii odwykowych, zadania będą ukierunkowane przede wszystkim na profilaktykę pierwszorzędową.

Adresaci programu

Program adresowany jest głównie do:

- ✓ dorosłych mieszkańców Gminy Krzyż Wielkopolski,
- ✓ dzieci, młodzieży,
- ✓ kadry pedagogicznej szkół i przedszkoli,
- ✓ sprzedawców napojów alkoholowych,
- ✓ osób uzależnionych, pijących ryzykownie i ich rodzin,
- ✓ lokalnych instytucji współpracujących w szeroko rozumianych obszarach problemowych ujętych w niniejszym programie.

Rozdział I

Celem głównym Programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

1. Cele podrzędne programu

- ✓ rozpatrywanie specyfiki problemów alkoholowych na terenie Gminy Krzyż Wielkopolski oraz potrzeb lokalnego środowiska w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu,
- ✓ zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów związanych z używaniem alkoholu i substancji psychoaktywnych oraz potencjalnych uzależnień behawioralnych, a w szczególności uzależnienia od Internetu,
- ✓ zapobieganie powstawaniu nowych problemów wynikających z uzależnień na terenie gminy,
- ✓ zwiększenie wiedzy młodzieży i dorosłych w zakresie problemów alkoholowych i innych uzależnień,
- ✓ zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z istniejącymi problemami,
- ✓ kreowanie i propagowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia.

2. Warunki niezbędne do osiągnięcia wyżej wymienionych celów:

- ✓ zwiększenie dostępności i skuteczności terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- ✓ zapewnienie mieszkańcom gminy, w szczególności dzieciom i młodzieży, dostępu do programów edukacyjnych i profilaktycznych promujących zdrowy styl życia oraz uczących umiejętności potrzebnych do życia bez alkoholu i środków psychoaktywnych oraz dopalaczy,
- ✓ zmiana zachowań i postaw mieszkańców gminy i instytucji w sytuacjach związanych z alkoholem, narkotykami, dopalaczami i przemocą,
- ✓ budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwym postępowaniem osób nadużywających alkoholu i używających środków psychoaktywnych (w szczególności przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie).

Rozdział II

Cele szczegółowe Programu

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków

lp	Metody realizacji	Wskaźniki
1	przekazywanie informacji na temat placówek, grup terapeutycznych publicznych ośrodków zamkniętych osobą uzależnionym i ich rodziną,	ilość rozmów przeprowadzonych z osobami objętymi postępowaniem komisji i osobami zgłoszonymi

2	przekazywanie informacji na temat ruchów samopomocowych, o meetingach Wspólnoty Anonimowych Alkoholików	ilość rozmów przeprowadzonych z osobami objętymi postępowaniem komisji i osobami zgłaszającymi
3	finansowanie konsultacji lekarskich psychologa i psychiatry /opinie dla potrzeb sądowych/ osób objętych postępowaniem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	ilość osób skierowanych na badanie przez biegłych, ilość wydanych opinii
4	Kontynuacja funkcjonowania działalności Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego w Krzyżu Wlkp. przy ul. Poznańskiej Nr 53 dla osób i rodzin z problemem uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie - zatrudnienie specjalistów - psychologa, psychologa (mediatora) rodzinnego oraz terapeuty uprawnionych do prowadzenia indywidualnych i grupowych oddziaływań na klientów Punktu,	ilość osób korzystających z usług psychologiczno-terapeutycznych
5	składanie wniosków do sądu o wszczęcie postępowania w sprawie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie odwykowym	ilość złożonych wniosków do sądu
6	udzielanie wsparcia i pomocy psychospołecznej osobom po zakończeniu terapii odwykowej oraz ich rodzinom	ilość osób korzystających z pomocy po zakończeniu terapii odwykowej

2. Udzielanie rodzinom , w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

lp	Metody realizacji	Wskaźniki
1	kontynuowanie współpracy z Poradniami Odwykowymi oraz Ośrodkami Leczenia Uzależnień	ilość osób, które podjęły terapię ilość osób, które terapie ukończyły
2	prowadzenie edukacji publicznej poprzez zakup ulotek, broszur i poradników,	ilość sztuk ulotek, ilość egzemplarzy prasowych
3	zorganizowanie wypoczynku letniego z programem profilaktycznym/socjoterapeutycznym dla dzieci ze środowisk zagrożonych	ilość dzieci uczestniczących
4	bieżące funkcjonowanie świetlic opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci	liczba prowadzonych świetlic ilość dzieci uczestniczących
5	współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	liczba wniosków złożonych do GKRPA przez zespół

		liczba grup roboczych w pracy których uczestniczył pełnomocnik
6	współpraca z Policją	ilość wniosków złożonych do GKRPA przez policję
7	podnoszenie kompetencji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, nauczycieli, pracowników świetlic	ilość szkoleń, kursów, spotkań
8	współpraca z pedagogami i psychologami szkolnymi oraz dyrektorami szkół w zakresie zapotrzebowania na działania profilaktyczne w szkołach	ilość spotkań, ilość wniosków w tym rozpatrzonych pozytywnie
9	zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy psychologicznej poprzez prowadzenie dyżurów konsultacyjnych dla mieszkańców	ilość dyżurów , ilość osób konsultowanych

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

Lp.	Metody realizacji	Wskaźniki
1	poszerzanie i udoskonalanie oferty upowszechniania i wdrażania programów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego z obszaru profilaktyki wskazującej poprzez finansowanie lub dofinansowanie w szkołach na terenie gminy profesjonalnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, warsztatów szkoleniowych (alkohol, narkotyki, dopalacze i inne środki psychoaktywne, hazard, uzależnienie od Internetu) - zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025.	ilość warsztatów, programów, spektakli ilość uczniów objętych działaniami
2	podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych	ilość sfinansowanych/dofinansowanych szkoleń, kursów
3	udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach o charakterze	ilość kampanii

	profilaktycznym adresowanych do różnych grup wiekowych,	
4	zakup i rozprowadzanie materiałów informacyjno – edukacyjnych (książki, kasety, płyty DVD, broszury, ulotki, prenumerata czasopism, itp.),	ilość materiałów
5	upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu w ciąży, zwłaszcza pod kątem wpływu alkoholu na rozwijający się płód	ilość materiałów
6	prowadzenie w miarę potrzeb i środków finansowych pozalekcyjnych zajęć sportowych oraz zajęć rozwijających własnościowe predyspozycje dzieci i młodzieży	ilość zajęć ilość dzieci uczestniczących
7	organizowanie i wspieranie lokalnych imprez profilaktycznych, przeglądów, wydarzeń o charakterze prozdrowotnym, rekreacyjno-sportowym	ilość zajęć/ wydarzeń ilość osób uczestniczących

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii a także ochronie przed przemocą w rodzinie

lp	Metody realizacji	Wskaźniki
1	prenumerata czasopism specjalistycznych, branżowych i korzystania z nich instytucjom i stowarzyszeniom współpracującym	ilość tytułów
2	wspieranie działań i działalności stowarzyszeń, i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie między innymi poprzez zabezpieczenie w programie środków finansowych	podpisanie umów na wsparcie realizacji działań

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszaniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w roli oskarżyciela publicznego

LP	Metody realizacji	Wskaźniki
1	podejmowanie działań profilaktycznych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych	ilość materiałów, ilość szkoleń liczba sprzedawców objętych działaniami
2	prowadzenie kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w celu wykrywania naruszeń ustawy	ilość kontroli

3	opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych	ilość wniosków
4	występowanie przed sądem w roli oskarżyciela posiłkowego, w przypadku zaistnienia takiej konieczności	ilość spraw w sądzie

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego

W przypadku utworzenia centrum integracji społecznej finansowane będzie funkcjonowanie CIS proporcjonalnie do liczby osób uzależnionych od alkoholu, biorących udział w oferowanych przez nie zajęciach integracyjnych.

7. Współpraca z Miejsko - Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

LP	Metody realizacji	Wskaźniki
1	udział osób uzależnionych, bądź pijących szkodliwie w szkoleniach realizowanych w ramach projektów	ilość osób
2	pomoc w formie rzeczowej osobom uzależnionym i członkom ich rodzin	ilość rodzin objętych pomocą
3	w razie potrzeby zapewnienie noclegowni w okresie jesienno-zimowym	ilość osób skierowanych do noclegowni

Rozdział III

Sposoby realizacji i finansowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

- Realizacja niniejszego Programu nastąpi poprzez:
 - ✓ zlecenie realizacji zadań wybranym podmiotom,
 - ✓ nadzór nad realizacją zleconych zadań,
 - ✓ tworzenie bazy merytorycznej, organizacyjnej i materialnej niezbędnej do realizacji programu.
- Koordinację działań związanych z realizacją zadań własnych gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów nadużywania alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych zawartych w niniejszym programie prowadzi Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
- Środki na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi pochodzą z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i tzw. „Małpkowego”, czyli opłaty, jaką sprzedawcy napojów alkoholowych są zobligowani odprowadzać od tzw. małpek oraz mogą pochodzić z innych źródeł dochodu gminy.

4. W przypadku okoliczności uniemożliwiających wykonywanie zadań ujętych w programie w formie stacjonarnej, dopuszcza się metody pracy zdalnej przez Internet i w formie konsultacji telefonicznych.

Rozdział IV

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Członkowie Gminnej Komisji wykonują zadania zgodnie z Ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Narodowym Programem Zdrowia, tworzą Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz patronują jego wykonaniu. Za wykonywaną pracę członkom komisji należy się wynagrodzenie.

2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zbiera się na posiedzeniach, za przygotowanie dokumentów, udział i pracę w posiedzeniu oraz w okresach między posiedzeniami członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ustala się następujące wynagrodzenie:

- Przewodnicząca GKRPA	-	30%
- Z-ca Przew. (Sekretarz) GKRPA	-	25%
- Członkowie GKRPA	-	20 %

obowiązującego minimalnego wynagrodzenia za pracę w danym roku kalendarzowym zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej.

3. Warunkiem wypłaty wynagrodzenia jest uczestnictwo w pracach Komisji potwierdzone listą obecności oraz wykaz czynności wykonywanych pomiędzy posiedzeniami.

4. Posiedzenia GKRPA odbywać się będą minimum raz w kwartale, w zależności od potrzeb, z założoną częstotliwością spotkań raz w miesiącu.

5. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy wykonaniu czynności związanych z pracami Komisji na terenie gminy oraz poza gminą otrzymywać będą zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce budżetowej z tytułu podróży służbowej. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje zwrot kosztów podróży za uczestnictwo w szkoleniach, spotkaniach organizowanych poza miejscowością, w której znajduje się siedziba Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przy dokonywaniu pomiaru odległości punktu sprzedaży napojów alkoholowych od obiektów chronionych.

6. W przypadku braku możliwości dojazdu środkami komunikacji publicznej przysługuje zwrot poniesionych kosztów własnym środkiem transportu wg stawek określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury w sprawie warunków ustalenia oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy.

Rozdział V
Kontrola realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

- ✓ składanie rocznego sprawozdania do 31 marca następnego roku z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii przez Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- ✓ przekazanie właściwemu wojewodzie, do dnia 31 marca każdego roku, rocznej informacji zrealizowanych lub podjętych w ubiegłym roku zadaniach z zakresu zdrowia publicznego,
- ✓ składanie doraźnych informacji w trakcie roku dla potrzeb Rady Gminy.

Rozdział VI
Przewidywane efekty realizacji Programu

- ✓ Podniesienie świadomości mieszkańców Gminy Krzyż Wielkopolski wobec skutków nadużywania napojów alkoholowych, narkotyków, dopalaczy oraz uzależnień behawioralnych .
- ✓ Zwiększenie zaangażowania lokalnej społeczności w działania związane z ograniczeniem spożycia napojów alkoholowych oraz redukcję dostępności i zapotrzebowania na substancje narkotyczne .
- ✓ Udzielenie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom.
- ✓ Zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach poprzez modyfikowanie stylu życia, wolnego od wszelkich używek szczególnie wśród dzieci i młodzieży.
- ✓ Zwiększenie świadomości mieszkańców na temat różnych form przemocy i faktu, że jest to przestępstwo, na które niema przyzwolenia we współczesnym świecie.

Preliminarze wydatków stanowią załączniki niniejszego programu.

1. Załącznik Nr 1 preliminarz wydatków na 2023 rok - alkohole.
2. Załącznik Nr 2 preliminarz wydatków na 2023 rok - narkomania.

**PRELIMINARZ WYDATKÓW
/ALKOHOLE/ZWALCZANIE SKUTKÓW PATOLOGII/2023 ROK**

Lp.	Dział	Rozdział	§	Nazwa zadania	Plan
1.	851 ochrona zdrowia	85154 przeciwdziałanie alkoholizmowi	4010	Wynagrodzenie dla Pełnomocnika ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	26,541.07 zł
			4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne (13-tka)	1,896.59 zł
2.			4110	Składki na ubezpieczenie społeczne od zawartych umów zlecenia oraz umów o pracę.	7,824.32 zł
3.			4120	Składki na fundusz pracy od zawartych umów.	450.00 zł
4.			4170	Wynagrodzenia bezosobowe: *wynagrodzenie członków GKRPA; *ryczałt dla opiekuna Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego w Krzyżu Wielkopolskim; *wynagrodzenie dla psychologa i terapeuty rodzinnego; *wynagrodzenie dla terapeuty ds. uzależnień dorosłych i dzieci.	103,107.50 zł 66,107.50 zł 8,200.00 zł 14,400.00 zł 14,400.00 zł
5.			4210	Zakup materiałów i wyposażenia do Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego w Krzyżu Wielkopolskim ul. Poznańska 53: *zakup prenumeraty, literatury, czasopism z zakresu profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych, broszury dla klientów punktu o tematyce uzależnień; *zakup nagród na imprezy promujące trzeźwość i zdrowy styl życia w środowisku lokalnym, niezbędnego wyposażenia, artykułów biurowych oraz środków chemicznych na poczet zajęć terapeutycznych.	3,000.00 zł
6.			4300	Zakup usług pozostałych: *obóz socjoterapeutyczny dla dzieci i młodzieży dotkniętych różnego rodzaju dysfunkcją społeczną; *opłacenie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu (opinie psychologiczno-psychiatryczne); *szkolenie przedstawicieli różnych grup zawodowych pracujących na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie; *szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych z terenu Gminy Krzyż Wielkopolski; *usługa szkoleniowa dla Członków GKRPA *wynagrodzenie dla terapeuty uzależnień i współuzależnienia.	73,400.00 zł 50,000.00 zł 4,000.00 zł 3,000.00 zł 2,000.00 zł 14,400.00 zł
7.			3030	Szkolenie Członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	500.00 zł
8.			4410	Podróże służbowe krajowe.	500.00 zł
9.			4430	Różne opłaty i składki.	300.00 zł
10.			4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego.	500.00 zł
11.			4700	Szkolenie Pełnomocnika Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	800.00 zł
RAZEM					218,819.48 zł

1.	854	85418 przeciwdziałanie i ograniczanie skutków patologii	4110	Składki na ubezpieczenie społeczne od umów zlecenia zawartych z wychowawcami i opiekunami w świetlicach środowiskowych na terenie Gminy Krzyż Wielkopolski.	2,000.00 zł
2.			4120	Składki na fundusz pracy.	100.00 zł
3.			4170	Wynagrodzenia bezosobowe: *wynagrodzenie dla opiekunów i wychowawców dzieci i młodzieży w świetlicach środowiskowych na terenie Gminy Krzyż Wielkopolski; *wynagrodzenie dla opiekuna świetlicy środowiskowej w Krzyżu Wielkopolskim; *wynagrodzenie dla opiekunów dzieci w okresie wakacji letnich - zajęcia dodatkowe w ramach działalności świetlicy środowiskowe	39,780.00 zł 28,080.00 zł 8,200.00 zł 3,500.00 zł
4.			4210	Zakup materiałów i wyposażenia na potrzeby świetlicy środowiskowej: *artykuły szkolne, materiały do realizacji szkolnych programów profilaktycznych promujących zdrowy styl życia, nagrody w konkursach profilaktycznych oraz imprezach promujących zdrowy styl życia - "wolny od nałogów"; *zakup artykułów chemicznych na potrzeby świetlicy środowiskowej, zakup sprzętu komputerowego oraz innych urządzeń wraz z osprzętem multimedialnym na potrzeby zajęć w świetlicy środowiskowej.	10,000.00 zł
5.			4220	Zakup artykułów i produktów spożywczych.	5,000.00 zł
6.			4300	Zakup usług pozostałych: *programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży z placówek oświatowych z terenu Gminy Krzyż Wielkopolski; *dofinansowanie zajęć sportowych i zajęć rozwijających własnościowe predyspozycje dzieci i młodzieży; *usługi edukacyjne o tematyce profilaktycznej - pogadanki, zajęcia praktyczne; *wynajem autobusów na wyjazd do miejsc atrakcyjnych dla dzieci dotkniętych różnego rodzaju dysfunkcją społeczną, zakup biletów wstępu - świetlica środowiskowa; *zakup usług gastronomicznych; *organizowanie imprez profilaktycznych, rajdów rowerowych itp. dla dzieci obciążonych różnego rodzaju dysfunkcjami społecznymi.	19,300.52 zł
RAZEM					76,180.52 zł

851	Ochrona zdrowia	
85154	przeciwdziałanie alkoholizmowi	218,819.48 zł
85418	przeciwdziałanie i ograniczanie skutków patologii	76,180.52 zł
RAZEM:		295,000.00 zł

**PRELIMINARZ WYDATKÓW
/NARKOMANIA/2023 ROK**

Lp.	Dział	Rozdział	§	Nazwa zadania	Plan
1.	851 ochrona zdrowia	85153 zwalczanie narkomanii	4300	Zakup usług pozostałych: *spotkania warsztatowe z młodzieżą w zakresie profilaktyki uzależnień - narkomanii; * szkolenia, warsztaty szkoleniowe dla wychowawców, nauczycieli, opiekunów świetlic środowiskowych w zakresie oddziaływań profilaktycznych wobec dzieci i młodzieży oraz podejmowania interwencji w sytuacjach problemowych.	3,000.00 zł
2.			4700	Szkolenia grup zawodowych, przedstawicieli służb pracujących na rzecz rozwiązywania problemów narkomanii.	2,000.00 zł
RAZEM:					5,000.00 zł

85153	zwalczanie narkomanii	5,000.00 zł
--------------	------------------------------	--------------------